

Staatssecretaris besproken 6-10-2025

1

Aan Staatssecretaris

nota

RIVM verkenning VME Vliegtuigmotoruitstoot (Schiphol)

TER BESLISSING

Datum
02-10-2025

Onze referentie
2025

Opgesteld door

Uiterlijk bij
3 oktober 2025

Bijlage(n)
0

Aanleiding

- Op maandag 6 oktober staat voor uw beleidsstaf de 'RIVM-verkenning naar het onderzoek naar de schadelijkheid van vliegtuigmotoruitstoot (VME)' geagendeerd met directie G&VW.
- Het RIVM heeft op 1 oktober jongstleden de uitkomsten van de verkenning naar de mogelijkheden om de schadelijkheid van VME te onderzoeken opgeleverd via een concept-kennisnotitie (zie bijlage).
- Via de (aangehouden) motie van het lid Kostić¹ is de regering verzocht om de Tweede Kamer over de invulling en voortgang van de RIVM-verkenning actief op de hoogte te houden.
- Eerder is aan de Tweede Kamer gecommuniceerd dat het onderzoeksvoorstel waarschijnlijk eind 2025 afgerond is, nu is de verwachting eind maart 2026. Het RIVM geeft aan dat het hier gaat om een complex onderzoek waar voor de voorbereiding meer tijd nodig is.

Geadviseerd besluit

- In te stemmen met het voorstel om de kennisnotitie informeel te toetsen bij de meest betrokken externe partijen, te weten FNV en Schiphol, en de notitie daarna aan de Kamer aan te bieden met een begeleidende aanbiedingsbrief.
- Akkoord te gaan met het verstrekken van de opdracht aan het RIVM om een onderzoeksvoorstel op te stellen.

Toelichting

- Conclusie van het RIVM is dat nader onderzoek naar de schadelijkheid van VME mogelijk maatschappelijk en wetenschappelijk relevant is.
- Het RIVM stelt voor een dwarsdoorsnedeonderzoek uit te voeren waarbij werknemers op één moment in de tijd worden bestudeerd. Dit dwarsdoorsnedeonderzoek kan de potentie van VME om DNA-schade te veroorzaken onderzoeken. DNA-schade kan leiden tot kanker. Of er ook daadwerkelijk kanker ontstaat, verschilt per persoon en is niet vast te stellen.
- Het RIVM geeft aan dat met een dergelijk onderzoek niet alle vragen van de werknemers (vertegenwoordigd door de FNV) beantwoord kunnen worden. Het

¹ Op 4 september heeft lid Kostić een motie ingediend met het verzoek het RIVM zo spoedig mogelijk opdracht te geven een voorstel uit te werken voor een toxicologisch onderzoek. Tevens vraagt de motie om de Kamer over de invulling en voortgang actief op de hoogte te houden. De motie is mede ondertekend door Patijn, Saris, Van Kent en Ceder. De motie is aangehouden.

Overzicht van opmerkingen bij Beslisnota - RIVM verkenning VME

Pagina: 1

 Nummer: 1 Auteur: Nobel, J.N.J. Onderwerp: FreeText Datum: Onbepaald

Staatssecretaris besproken 6-10-2025

is met dit onderzoek namelijk niet mogelijk om antwoord te geven op de vraag hoe groot de kans is dat beroepsmatige blootstelling aan VME leidt tot het ontwikkelen van kanker. Daarvoor is langlopend epidemiologisch onderzoek nodig. Dit is volgens het RIVM onuitvoerbaar omdat er sprake is van een sterk variabele werknemersgroep en een gebrek aan beschikbaarheid van historische (blootstellings-)gegevens op Schiphol. Ook een internationale vergelijkende studie kan volgens het RIVM hierop geen antwoord geven.

- Het RIVM heeft tijdens de verkennende bijeenkomst brede steun gekregen vanuit de aanwezigen (waaronder de FNV) voor de voorgestelde opzet.
- Het RIVM geeft aan dat het uitwerken van een onderzoeksvoorstel een half jaar in beslag zal nemen (oplevering 30 maart 2026). En dat het opstellen van dit onderzoeksvoorstel €150.000,- kost. Dit wordt gedekt vanuit G&VW budget.
- Het RIVM heeft halverwege december nog een Go/No-Go moment in de planning verwerkt. Hier gaat het RIVM evalueren op praktische haalbaarheid van het onderzoek. Dit in verband met bijvoorbeeld de technische mogelijkheden om bepaalde blootstellingsgegevens te kunnen gebruiken voor VME en het benodigd aantal deelnemers.
- **Daarna moeten we nog kijken naar het financieringsvraagstuk van het onderzoek.**

Datum
02-10-2025

Onze referentie
2025-

1 **Politieke** context

- Tijdens het commissiedebat over gezond en veilig werken van 11 juni jl. hebben meerdere fracties aangedrongen op een onderzoek naar de kans op kanker door blootstelling aan VME. In een Kamerbrief van 27 juni jl. heeft u daarop toegezegd het RIVM te vragen om deze zomer een verkennende bijeenkomst te organiseren over dit onderwerp. In die brief gaf u aan, afhankelijk van de uitkomsten van deze verkenning, het RIVM als volgende stap in het najaar te vragen een onderzoeksvoorstel uit te werken. U gaf aan de uitkomsten hiervan met de Kamer te delen. De voorlopige inschatting daarbij was dat het onderzoek dan begin 2026 kan starten.
- Op 4 september heeft lid Kostić een motie ingediend met het verzoek het RIVM zo spoedig mogelijk opdracht te geven een voorstel uit te werken voor een toxicologisch onderzoek. Ook vraagt de motie om de Kamer over de invulling en voortgang actief op de hoogte te houden. De motie is mede ondertekend door Patijn, Saris, Van Kent en Ceder. De motie is aangehouden.

 Nummer: 1 Auteur: Nobel, J.N.J. Onderwerp: Highlight Datum: Onbepaald
Politieke
Daarna moeten we nog kijken naar het financieringsvraagstuk van het onderzoek.